

Yrkesetiske retningslinjer for musikkterapeutar – 2022 versjon

Utarbeida av Creo sitt fagpolitiske utvalg for musikkterapeuter

Innleiing:

Formålet med dei yrkesetiske retningslinjene er å fremje etisk medvit og rettleie musikkterapeutar i deira yrkesutøving. Dette gjeld klinisk arbeid, rådgiving, rettleiing, undervising, forskning, formidling av musikkterapi og andre kontekstar der musikkterapeuten opptrer som fagperson. Dei yrkesetiske retningslinjene skal òg etterlevast i arbeidstilhøve der innhaldet ikkje direkte kan karakteriserast som musikkterapeutisk fagleg verksemd, men blir utøvd av musikkterapeuten og bygger på evner oppnådd gjennom musikkterapiutdanninga.

Dei yrkesetiske retningslinjene gjeld for alle musikkterapeutar som har godkjent musikkterapiutdanning frå Noreg¹ eller ekvivalensvurdert utdanning frå utlandet. Den einskilde musikkterapeuten har sjølv ansvar for å følge dei yrkesetiske retningslinjene.

Omgrepet *klient* blir brukt gjennomgåande i dei etiske retningslinjene. *Klient* dekker òg omgrepa *pasient*, *bruker*, *bebuar*, *deltakar*, *elev* og andre aktuelle nemningar for personar som er mottakarar av musikkterapitenester.

Retningslinjene er utarbeidd av Creo sitt fagpolitiske utval for musikkterapeutar. Formell evaluering blir gjort kvart fjerde år. Seinaste revisjon vart gjort i 2022, og godkjent i Creo sitt forbundsstyre etter høyringsinnspel frå Norsk Forening for Musikkterapi, Universitetet i Bergen og Norges musikkhøgskole.

1. Musikkterapeuten og profesjonen

- 1.1 Musikkterapeuten har eit fagleg, etisk og personleg ansvar for eigne handlingar og vurderingar i utøvinga av musikkterapeutisk praksis.
- 1.2 Musikkterapeutisk praksis skal bygge på erfaringsbasert kompetanse, forskning og brukarkunnskap. Musikkterapeuten har sjølv ansvar for å halde seg fagleg oppdatert.
- 1.3 Musikkterapeuten erkjenner grensene for eigen kompetanse, og går ikkje inn i arbeidsoppgåver som vedkommande ikkje er kvalifisert til å handtere.
- 1.4 Musikkterapeuten gir korrekte opplysningar om kvalifikasjonane sine, utdanning, erfaring, kompetanse og fagleg tilknytning, og nyttar berre dei yrkesnemningane som utdanning og stilling gir rett til.
- 1.5 Musikkterapeuten utnyttar ikkje dei yrkesmessige forbindelsane sine til å skaffe seg fordelar eller gevinstar.
- 1.6 Musikkterapeuten rådfører seg med kollegaer eller rådgivande organ i kompliserte vurderingar, og søker profesjonell hjelp i utfordrande situasjonar.

¹ Mastergrad i musikkterapi frå Norges musikkhøgskole eller Universitetet i Bergen, eller den tidligare toårig videreutdanning i musikkterapi fra Østlandets Musikkonservatorium, Norges musikkhøgskole eller Høgskulen i Sogn og Fjordane.

2. Musikkterapeuten og klienten

- 2.1 Musikkterapeuten skal i si verksemd ha respekt for grunnleggjande menneskerettar og humanistiske verdiar.
- 2.2 Musikkterapeuten møter klienten med respekt, tek hand om integriteten deira, og har eit bevisst forhold til eigne motiv og verdiar. Musikkterapeuten er medviten maktbalansen mellom seg sjølv og klienten, og korleis denne påverkast av statiske faktorar som verken terapeut eller klient har høve til å regulere.
- 2.3 Musikkterapeuten tek hand om klienten sin autonomi og rett til medverknad. Dette inkluderer retten klienten har til å velje å gå inn i og avslutte den terapeutiske relasjonen. I arbeid med barn eller personar underlagt lovhjemlet tvang kan, med omsyn til gjeldande lovgiving, frivilligheitsprinsippet bli fråvike.
- 2.4 Musikkterapeuten respekterer teieplikta og retten klienten har til konfidensialitet. Dette gjeld òg i samband med supervisjon, rettleiing, undervising, forskning og anna arbeid musikkterapeuten utøver. Musikkterapeuten agerer i situasjonar der meldeplikta blir utløyst.
- 2.5 Musikkterapeuten dokumenterer eigen praksis, og tek hand om retten pasienten har til vern av fortrulege opplysningar. Dette gjeld særskild dersom musikkterapeuten opptre i media.
- 2.6 Musikkterapeuten rettleiar klienten angående bruk av tradisjonelle og digitale medium relatert til den musikkterapeutiske praksisen.
- 2.7 Musikkterapeuten unngår utanomprofesjonelle relasjonar til klienten.
- 2.8 Musikkterapeuten samhandlar med pårørande, behandlar opplysningane deira med fortrulegheit og bidrar til at retten deira til informasjon blir varetatt.

3. Musikkterapeuten og musikken

- 3.1 Musikkterapeuten nyttar musikken og kvalitetane den innehar som ein nyansert reiskap, og er medviten moglegheitene til musikken og avgrensingar i det terapeutiske arbeidet.
- 3.2 Musikkterapeuten er medviten musikken sin eigenart og verknad på menneske, og på risiko for skadeleg bruk og praksis.
- 3.3 Musikkterapeuten respekterer dei musikalske preferansane til klienten.
- 3.4 Musikkterapeuten opptre i tråd med åndsverklova i samband med framføring, innspeling og utgiving av musikk.

4. Musikkterapeuten og arbeidsplassen

- 4.1 Musikkterapeuten forhold seg til lovverk som gjeld for arbeidsstaden deira.

- 4.2 Musikkterapeuten motarbeider ein kvar form for diskriminerande åtferd overfor kollegaer.
- 4.3 Musikkterapeuten melder frå eller varslar når klientar eller kollegaer blir utsett for kritikkverdige eller uforsvarlege forhold. Lojalitet til arbeidsstaden skal ikkje hindre dette.
- 4.4 Musikkterapeuten respekterer kollegaer sin kompetanse, deira forplikingar og ansvar.
- 4.5 Dersom interessekonfliktar oppstår mellom kollegaer skal omsynet til klienten sitt liv, helse og autonomi prioriterast.
- 4.6 Musikkterapeuten ønsker tverrfagleg samarbeid og arbeid for å bidra til at klienten får eit heilskapleg tilbod, òg med tanke på førebygging, oppfølging og samhandling.
- 4.7 Musikkterapeuten kan forvente at arbeidsgivar tek hand om rett til støtte og tryggleik ved vald og/eller truslar, og dessutan at arbeidsgivar tek hand om rett til opplæring og rettleiing som er naudsynt for å utføre det musikkterapeutiske arbeidet på ein forsvarleg måte.

5. Musikkterapeuten og samfunnet

- 5.1 Musikkterapeuten vernar om omdømet til faget og skal ved offentleg framferd, også i digitale medium, gjere klart om vedkommande opptrer på vegner av seg sjølv, yrkesgruppa eller andre.
- 5.2 Musikkterapeuten ønsker sakleg framferd og nøyaktigheit ved utsegn om musikkterapeutisk yrkesutøving.
- 5.3 Musikkterapeuten marknadsfører verksemda si korrekt, forsvarleg og sakleg.
- 5.4 Musikkterapeuten utviser dømmekraft og opptrer medvitent i den digitale verda.
- 5.5 Musikkterapeuten tek hand om miljøomsyn gjennom ansvarsbevisst og nøktern ressursforvaltning.
- 5.6 Musikkterapeuten arbeider for rettferdig og likeverdig tilgang til tilbod og tenester, og for å imøtekomme sårbare grupper sine særskilde behov for helse- og omsorgstenester.